

Záznám do kroniky obce Slovenské Pravno

1984

Kronikárka : R. Boháčíková

Počet strán : 21,5 /20/

1984

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov z roka na rok klesá. K 31.decembru 1984 má Slovenské Pravno 990 obyvateľov, Kalámenová 82 a Liešno 76 obyvateľov.

V Slovenskom Pravne sa narodilo 7 dievčat a 8 chlapcov, z ktorých jedny sú dvojčičky - Martin a Ján. Zomrelo 9 mužov vo veku 86, 78, 62, 63, 49, 80, 63, 94 a 40 rokov a jedna 80-ročná žena. Najstaršou občiankou Slovenského Pravna je 91-ročná Emília Felcanová.

V Kalámenovej sa nikto nenašiel a zomrel 80-ročný muž. V Liešne sa narodilo jedno dievčatko a zomrel 78-ročný muž.

Zo Slovenského Pravna sa počas roka odstáhovalo 33 obyvateľov a pristáhovalo 28. Dokončilo sa 6 domov, do ktorých sa majitelia aj nastáhovali a 4 rodinné domy sa začali stavať. V Liešne a Kalámenovej nebola žiadna výstavba.

Okresný súd rozviedol 2 manželské páry zo Slovenského Pravna. Jeden po 9 rokoch manželstva s 3 deťmi a druhý po 3 rokoch spoločného života bez detí.

Plnenie
volebného
programu

Najdôležitejšou úlohou v tomto roku bolo dokončenie výstavby materskej školy. To sa aj podarilo a 11.novembra o 14.hodine bolo jej slávnostné otvorenie, ktorého sa za okresný národný výbor zúčastnil inšpektor z odboru školstva súdruh Šku-la. Predseda miestneho národného výboru Miroslav Brngal zhodnotil prácu mnohých jednotlivcov aj spoločenských organizácií pri výstavbe. 44 jednotlivcom, ktorí odpracovali viac ako 150 hodín odovzdal ľakovné diplomy. Tiež 9 organizáciám a zamestnancom materskej školy, ktorí okrem iného vo svojom voľnom čase sa postarali o úpravu vnútorných priestorov - zariadili nábytkom, kobercami, ušili záclony a podobne. Najviac brigádnic-

kých hodín pri výstavbe odpracovali predsedu miestneho národného výboru Miroslav Brngal a tajomník miestneho národného výboru Ing. Dušan Kubis. Oslavy otvorenia sa konali pred budovou, ku ktorým prispeli kultúrnym programom aj žiaci základnej školy, deti materskej školy a spevácky súbor žien. Potom riaditeľka materskej školy Mária Štrbáková prevzala z rúk predsedu miestneho národného výboru symbolický klúč, súdruh Škula prestrihol pásku a začala sa prehliadka budovy. Všetkým sa naskytol pohľad na priestranné herne vkusne doplnené kobercami, novým nábytkom, záclonami, závesmi, moderne vybavení kuchyne, pekné šatne a sociálne zariadenia. No proste, všetko sa tam každému páčilo. Aj deťom sa tam od 12. novembra viac páčilo ako v starej budove bez ústredného kúrenia.

Hodnota celej budovy je 1 984 000.- Kčs. Z toho materiál stál 1 198 137.- Kčs, na mzdách bolo vyplatené 213 016.- Kčs a zvyšná hodnota to sú bezplatne odpracované brigádnické hodiny. Budova je majetkom miestneho národného výboru. Má kapacitu 60 detí. Zatiaľ ju navštievuje 35 detí zo Slovenského Pravna, 1 dieťa z Ivančinej a 1 z ~~Kaňany~~ Ondrašovej. O výchovu a vzdelanie sa starajú 4 učiteľky, z ktorých jedna je riaditeľkou, jedlo pripravujú 2 kuchárky, z ktorých jedna je zamestnaná na polovičný úväzok, o čistotu sa stará jedna upratovačka a ústredné kúrenie obsluhuje kurič, ktorý je zamestnaný len sezónne.

Zbor pre občianske záležitosti

Všetkých 15 novorodeniatok bolo individuálne uvítaných do života v obradnej sieni, z ktorých 10 dali rodičia pokrstiť aj v kostole. V obradnej sieni bolo uzavretých 11 manželstiev, z ktorých 3 manželské páry odišli hneď na cirkevný obrad do kostola. 3 manželské páry po skončení obradu na miestnom národnom výbere položili kyticu kvetov k pomníku padlých.

V tomto roku mali členovia Zboru pre občianske záležitosti milú povinnosť. Blahoželali manželom Anne a Ondrejovi Rohovi k zlatej svadbe a 4 manželským párom k striebornej.

V máji pripravili občiansky pohreb 2-mesačnému synovi nášho bývalého občana. Dieťa zomrelo vo Fakultnej nemocnici v Martine na rakovinné ochorenie. Ostatných 9 pohrebov bolo s cirkevným obradom a na každom sa člen Zboru pre občianske záležitosti rozlúčil so zosnulým.

12.januára navštíviло obradnú sieň 40 žiakov prvých ročníkov, aby tu zložili sľub iskričiek. 24.apríla tu prišlo 38 iskričiek, žiakov tretích ročníkov, aby zložili pioniersky sľub.

22.septembra sa konalo v obradnej sieni slávnostné prijatie účastníkov Slovenského národného povstania z príležitosti 40.výročia tejto udalosti. Bolo pozvaných 23mužov, ale prišlo len 15. Predseda Zboru pre občianske záležitosti Miroslav Simonides ich privítal, podakoval za bojovú statočnosť, žiaci predviedli program, odovzdali im kytičku a knihu s venovaním /Jozef Fraňo: Zo spomienok generála/. Potom spoločne položili kyticu kvetov k pomníku padlých. Neprítomní 8 odbojári, ktorí neprišli pre zlý zdravotný stav, boli navštívení doma.

19.októbra členovia Zboru pre občianske záležitosti pripravili v spolupráci s miestnou organizáciou Československého Červeného kríža a Slovenského zväzu žien posedenie s dôchodcami nad 75 rokov v miestnosti agitačného strediska. Kultúrny program pripravili žiaci základnej školy. Zo 48 pozvaných prišlo 23. Každý dostal obrus, vreckovku a malé pohostenie - obložené chlebíčky, keksy a čaj s rumom. S tým istým programom bolo posedenie dôchodcov nad 70 rokov v kultúrnom dome v Liešne, kde autobusom boli devezení aj dôchodcovia z

Kaľamenovej. Z 23 pozvaných prišlo 17.

Vždy dvaja členovia navštievujú v deň narodenín občanov 80 a viacročných s darčekom a kvetmi. V tomto roku navštívili 26 občanov, z toho jedného v Liešne a dvoch v Kaľamenovej. Zvlášť navštívili s bonboniérou 10 občanov pripútaných na lôžko.

Miestne
kultúrne
stredisko

V apríli sa manželia Bohačíkovi, Dana Paulínyová, Katica Blašková a Dušan Pšenčík zúčastnili II. celoslovenskej súťaže osvetových zariadení s programom "Príroda - to je spev vtákov". Získali cenu za najlepší program k ochrane prírody.

Vedúca Miestneho kultúrneho strediska Božena Kubisová spolu s členmi Socialistického zväzu mládeže nacvičila program "História ochotníckeho divadla v Slovenskom Pravne" a 14.apríla sa zúčastnili okresnej súťaže Klubfórum 84 v Martine. Umiestnili sa medzi troma najlepšími.

Divadelný súbor pri Miestnom kultúrnom stredisku nacvičil z príležitosti 40.výročia Slovenského národného povstania divadelnú hru od Magdy Matušíkovej Kristína. Režiroval ju Ing.Dušan Kubis. Hrali títo ochotníci: Božena Beňová, Stanislav Sedliačik, Peter Petráň, Mária Hupková, Viera Šimková, Anna Gíretová, Jaroslav Rajnák, Dana Paverová, Miroslav Kmet, Juraj Paver a Jrahoslava Kmetová. Premiéra hry bola 21.apríla o 19. hodine v Sokolovni. Videlo ju 252 ľudí. Vstupné bolo 10.-Kčs. Hra mala úspech nielen u dospelých, ale aj u žiakov základnej školy, ktorým ju zahrali 20.apríla o 12.hodine ako hlavnú skúšku a tiež 8.decembra v družobnej obci Veľké Albrechtice. Zahrali ju tam v rámci ukončenia Mesiaca československo - sovietskeho priateľstva. Týchto osláv sa zúčastnil s programom aj spevácky súbor žien a sólistka folklórneho súboru Turiec Katka Blašková, naša občianka. So svojím sólovým spevom slovenských ľudových pesničiek mala obrovský úspech.

Veduča Miestneho kultúrneho strediska a Dedinská organizácia Komunistickej strany Slovenska pripravila 30.augusta v agitačnom stredisku oslavu 40.výročia Slovenského národného povstania. Na začiatku bola verejná stranická schôdza. Slávnostný prejav mal predseda Dedinskej organizácie Komunistickej strany Slovenska Pavol Glesk. Členovia Socialistického zväzu mládeže pripravili kultúrny program, potom vystúpil spevácky súbor a nakoniec všetci prítomní sa zúčastnili kladenia venca k pamníku padlých. Mnoho našich občanov sa zúčastnilo osláv 40.výročia Slovenského národného povstania priamo v Banskej Bystrici.

22.novembra o 19.hodine usporiadalo Miestne kultúrne stredisko v spolupráci s Okresným osvetovým strediskom kvíz "Československá kinematografia" tematicky zameraný k 40.výročiu Slovenského národného povstania. Súťažili 3 družstvá - Slovenské Pravno, Krpelany a Sklabiňa. Porotu tvorili zamestnanci Okresného osvetového strediska - Stuchlík, Fejová, Jurková a od nás Slavomíra Kurinská. Kvíz konferovala Ružena Bohačíková. Vítazstvo si odnieslo družstvo Slovenského Pravna. Na začiatku zahral Dušan Pšenčík na gajdy, v 2 prestávkach zaspieval spevácky súbor a cez tretiu prestávku bolo divácke kolo súťaže, ktoré malo 3 otázky týkajúce sa filmu, ktorého časť sa nakrúcala u nás. Zvíťazila Miroslava Simonidesová a odmenou jej bola lyžička z čínskeho porcelánu. Divácke kolo malo veľký ohlas. Každé súťažiace družstvo bolo odmenené drobnou keramikou a albumom na fotografie.

Rozhlasový krúžok odvysielal v miestnom rozhlase 29 relácií na rôzne témy. Spevácky krúžok pravidelne nacvičoval pod vedením svojej vedúcej Anny Hončovej a vystupoval na všetkých oslavách v obci.

Miestna
ludová
knižnica

Miestna ľudová knižnica bola zapojená v celoslovenskej súťaži "Budujeme vzornú ľudovú knižnicu". V júni na celoštátnom stretnutí knihovníkov v Českých Budějoviciach prevzala vedúca knižnice Božena Kubisová Čestné uznanie ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky. K tomu pre knižnicu dostala 3 000.-Kčs, za ktoré kúpila televízor a osobnú odmenu 900.-Kčs.

Do knižnice pribudlo v tomto roku 163 kníh. 669 kníh bolo vyradených, takže k 31. decembru bolo v knižnici 3 398 kníh. Vyradila sa prevážne náučná literatúra, ktorá novými poznatkami vo vede je už zastaralá a tiež knihy opotrebované.

V Liešne knižnica nefunguje, lebo knihovník plní základnú vojenskú povinnosť a nikto to po ňom na 2 roky neprevzal. V Kalámenovej knihovníčke Anna Dírerová pravidelne knihy vypožičiava.

Kino Žiar

V miestnom kine Žiar bolo počas roka premietnutých 160 filmov, z toho 20 slovenských, 36 sovietskych, 68 ostatných socialistických krajín a 36 produkcie kapitalistických krajín. Okrem toho pre nedostatok divákov nebolo premietnutých 11 filmov a pre výpadok elektrického prúdu 2 filmy. Plánovaný počet návštevníkov kina pre tento rok bol 10 000. V skutočnosti filmy videlo len 6 478 divákov, z toho na sovietskych filmoch bolo 2 050 divákov. V Mesiaci československo-sovietskeho priateľstva bolo na 10 filmoch 1 135 divákov.

Najväčší úspech mal slovenský film "Tisícročná včela", ktorý videlo 454 ľudí. Na 36 filmoch kapitalistickej produkcie bolo len 1 434 divákov. Boli to filmy väčšinou psychologické a problémové, o ktoré náš divák nemá veľký záujem. Radšie pozera na filmy, ktoré ho pobavia a rozveselia.

Plánovaná tržba na tento rok bola 25 000.-Kčs a utržilo

sa len 17. 186.-Kčs. Vedúci kina Ján Fontány sa stážuje na situáciu. Vraj keby bola možnosť vybrať si filmy, zväčšila by sa návštěvnosť a tým aj tržba.

Zväz československo-sovietskeho priateľstva

Z príležitosti 67.výročia Veľkej októbrovej socialisticej revolúcie konali sa 6.novembra oslavu v agitačnom stredisku za účasti 40 občanov. Zároveň bol zahájený Mesiac československé-sovietskeho priateľstva. Kultúrny program mali žiaci základnej školy. 13.decembra mala miestna organizácia Zväzu československo-sovietskeho priateľstva výročnú členskú schôdzku a po nej oslavu ukončenia Mesiaca československo-sovietského priateľstva s kultúrnym programom žiakov našej školy.

Telovýchovná jednota

K 31.decembru má Telovýchovná jednota 125 členov, z toho 24 žiakov a 15 dorastencov. Zvlášť treba vyzdvihnuť prácu 17-členného turistického oddielu, ktorý sa počas roka zúčastnil 50 turistických výstupov, z ktorých 8 zorganizovali sami.

V spolupráci s miestnou organizáciou Socialistického zväzu mládeže usporiadali šachový turnaj za účasti 11 súťažiacich. Po tvrdom boji víťazom sa stal Peter Haban, na druhom mieste skončil Ondrej Pecušiak a na treťom Jozef Ďurina. Peter Haban sa zúčastnil školenia a získal kvalifikáciu rozhodcu IV. triedy v šachu a rozhodcu turisticko-branného preteku.

Každú nedelu od decembra do konca februára bolo v telecvični organizované "Nedelné dopoludnie", kde každý člen Telovýchovnej jednoty mal možnosť sa zapojiť do športovej činnosti podľa vlastného výberu. Zvlášť boli trénovaní členovia futbalového oddielu, ale na ich výkonnosti sa to zvlášť neprejavilo.

Vo februári spolu s miestnou organizáciou Socialistického zväzu mládeže usporiadali stolnotenisový turnaj o majstra obce. Zúčastnilo sa ho 14 hráčov zo Slovenského Pravna a Lieš-

na. Vítazom, teda majstrom obce sa stal Peter Haban.

22. januára usporiadal turistický oddiel veľmi pekné podujatie pre deti aj starších, ktoré nazvali "Snehiáda". Súťažilo sa na Stráži v rôznych zábavných disciplínach - spúšťanie sa na detských boboch, na igelitových vreciach naplnených senom a na ľubovoľných predmetoch. Radosti a smiechu bolo neúrekom.

5. februára v spolupráci so Zväzarmom a základnou školou usporiadali Sokolovský pretek brannej zdatnosti. Zúčastnilo sa ho 52 pretekárov, prevážne žiakov základnej školy.

Športovci pomáhali aj pri výstavbe materskej školy, kde v tomto roku odpracovali 60 hodín. Pri triedičke zemiakov odpracovali 12 brigádnických hodín.

28. decembra prechádzala cez našu obec hviezdicová štafeta československej spartakiády 85. V miestnom rozhlase ju privítal tajomník miestneho národného výboru Ing. Dušan Kubis. Zastavili sa na námestí, kde predseda Dedinskej organizácie Komunistickej strany Slovenska Pavol Glesk pripojil k štafete pozdravnú stuhu za miestny výbor Národného frontu, súdružka Glesková za základnú školu a Ján Páleš za Telovýchovnú jednotu.

Zväzarm

8. apríla pri oslavách oslobodenia obce, ktoré sa konali na námestí, položili členovia Zväzarmu veniec k pamníku padlých. Potom odišli na strelnicu, kde začala súťaž "O putovný pohár oslobodenia obce". V disciplíne športová malorážka súťažilo 9 štvorčlenných družstiev. Naše 2 družstvá dosiahli pekné umiestnenie, 1. a 5. miesto. Teda putovný pohár sme dostali my.

11. novembra Zväzarm usporiadal už 16. ročník streleckej súťaže "O pohár Okresného výboru Zväzu československo-soviet-

skeho priateľstva". Súťažilo sa v disciplíne štandardná malorážka. Do súťaže bolo zapojených 46 jednotlivcov a 9 družstiev. Družstvo našich sa umiestnilo na 6. mieste. V súťaži jednotlivcov bol z našich najlepší Emil Páleš, ktorý sa umiestnil na 13. mieste.

Pri výstavbe materskej školy mali naplánované odpracovať 150 hodín, čo splnili len s veľkými problémami. V podstate všetko odpracovali niekol'ki členovia výboru.

Keď o brigádu žiadali štátne majetky, tiež veľmi ťažko sa im podarilo zohnať 5 členov, ktorí pri triedičke odpracovali 20 hodín.

K vianočným sviatkom členovia Zväzarmu postavili na námestí smrek a inštalovali naň farebné elektrické žiarovky.

Socialistický zväz mládeže V tomto roku sa členovia miestnej organizácie Socialistického zväzu mládeže veľmi činili. O 34 hodín prekročili záväzok pri výstavbe materskej školy, kde mali odpracovať 100 hodín. Pri triedičke zemiakov odpracovali 20 brigádnických hodín. Na ihrisku pri základnej škole si upravili tenisové kurty, kde pravidelne aj hrávali. Vynovili si aj svoj klub. Sololitom obili strop a steny, olištovali, prestreli nové linoleum, ušili nové záclony a závesy, zriadili si discopult, kúpili 50 stoličiek, 15 stolov, obrusy a magnetofón. Všetko zo svojich peňazí. Upravili si aj okolie klubu, na čo im miestna národný výbor poskytol 1 000.-Kčs. Vydláždili chodník, osadili okolo neho obrubníky, kúpili tuje a vysadili ich.

Pravidelne raz v mesiaci poriedali posedenia pri discohudbe, Založili si divadelný súbor, ktorý nazvali "Ako keby". Začiatkom decembra sa pustili do nacvičovania divadelnej hry od Vlada Lacu Nebeská návšteva.

V auguste bolo 30 členov 3 dni stanovať v Hadvige. Pr-

vý deň uskutočnili túru na Klak, druhý deň oddychovali pri vo-lejbale, futbale a podobných činnostach. Tretí deň podnikli len menšie túry po okoli. Večery trávili pri táboráku, gitare a pesničkách.

V lete spoločne navštívili filmové predstavenie v am-fiteátri v Martine. 8. decembra usporiadali tanecnú Mikulášsku zábavu, ktorej sa zúčastnilo 200 ľudí. Vstupné bolo 15.-Kčs.

23. júna v sobotu v spolupráci so základnou školou uspo-riadali športovobranné dopoludnie pre deti. Pripravili zaují-mavú trať, ktorá viedla väčšinou cez les. Na jednotlivých sta-novištiach plnili rôzne úlohy. Bol to beh cez prekážky, pre-chod územím so zaviazanými očami, mierenie šiškami na ciel' a ošetrenie poranenej kočatiny.

Slovenský
zväz žien

Aj tohto roku 18. februára usporiadali členky Slovenského zväzu žien maškarný ples za účasti asi 200 ľudí. Postupne už len podľa názvu sa bude dať poznať, čoho sa človek zúčast-nuje, lebo masiek je veľmi málo. Toho roku ich bolo len 9, hoci majú vstup zdarma. Ostatní platili 20.-Kčs.

Z príležitosti okrúhleho životného jubilea blahoželali 6 členkám. Každej kúpili darček za 100.-Kčs. Pri oslavách Me-dzinárodného dňa žien zvlášť blahoželali členkám 60 a viacroč-ným a odovzdali im malé darčeky.

Pred Vianocami 12 členiek napieklo zákusky z potravín za 600.-Kčs a zaniesli ich detom do Detského domova v Necpaloch. Dostatočnou odmenou im bol šťastný úsmev detí a rýchle skonzu-movanie dobrôt.

Pred Vianocami urobili ešte ďalšiu návštevu. Svoju bý-valú členku a tiež členku speváckeho krúžku navštívili v Domove dôchodcov v Turčianskych Tepliciach.

V máji zorganizovali brigádu na štátnych lesoch, kde

vyzdvihovali sadenice smreka na ďalšiu výsadbu.

Pri upratovaní priestorov materskej školy pred jej otvorením odpracovali 290 hodín a 2 ženy ušili záclony a závesy. Za 350.-Kčs kúpili pre materskú školu obraz a za 500.- Kčs rôzne interiérové doplnky.

Ženy odpracovali 28 hodín pri triedení zemiakov na štátnych majetkoch a na jar spolu s členmi Československého Červeného kríža vyčistili okolie cintorína.

Československý Červený kríž Miestna organizácia Československého Červeného kríža má 130 členov. Činnosť riadi 11-členný výbor, ktorý žiaľ väčšinu práce musí robiť sám. Na 6. marca zorganizovali 25 dobrovoľných darcov krvi, ktorí osobitným autobusom boli ráno odvezení na transfúznu stanicu do Martina, kde po dôkladnom vyšetrení krv odobrali 24. Vrátili sa o 11.30 hodine a v pohostinstve v novej kolónii ich už čakalo pohostenie - obed a 2 dcl červeného vína. Za ich humánnu činnosť im prišli podakovať mladí zdravotníci zo základnej školy a obvodná lekárka MUDr. Galčíková.

Organizácia má vyškolené 4 opatrovateľky, z ktorých 2 v tomto roku opatrovali 5 osôb pripepitáných na lôžko alebo mali pohyblivých.

Pri výstavbe materskej školy odpracovali 157 brigádnických hodín, pri triedičke zemiakov 20 a pri športovo-branných podujatiach, kde vykonávajú zdravotnícku službu, 100 hodín.

Požiarnici V tomto roku naši požiarnici nemuseli zasahovať pri žiadnom požiari. Svedčí to aj o ich dobrej preventívnej činnosti. Na jar a v jeseni urobili protipožiarne prehliadky v každej budove. Zistili len malé závady, ktoré museli byť ihneď odstránené. Väčšina hydrantov je už schopná prevádzky.

Aj v tomto roku pokračovali v práci s mladými požiar-

nikmi. 13 dievčat viedli Daniel Bodá a Jaroslav Rajnák. Áno, dievčat. Chlapcov sa totiž pre túto činnosť nepodarilo získať. Zúčastnili sa dvoch súťaží. 11. mája v Turčianskych Tepliciach a 15. októbra v Blatnici. Zatial bez väčšieho úspechu.

Dobrovoľný požiarny zbor uskutočnil 15.apríla a 23.novembra miestne tréningové cvičenie, kde si preveril celkovú pripravenosť a schopnosť rýchleho zásahu pri požiari. 27.mája sa zúčastnili obvodovej súťaže v Kláštore pod Znievom a v septembri okrskového cvičenia v Ondrašovej.

3.marca usporiadali fašiangovú zábavu. Počas dňa vyfashangovali 5 200.-Kčs, ktoré hneď dali za hudbu. Vstupné na zábavu bolo rubovoľné.

29.júla usporiadali letnú tanecnú zábavu v prírode, teda na tanecnom kole, kde vyhrala dychovka Merina z Trenčína. Počasie im málo prialo. S malými prestávkami cez celú zábavu pršalo, takže na vstupnom takmer nevybrali na hudbu, ktorej platili 4 300.-Kčs.

Pri výstavbe materskej školy odpracovali 100 hodín. Pri zvoze slamy na štátnych majetkoch tiež 100 hodín. Nazbierali 10 ton starého železa.

Požiarnici v Liešne postavili pri tanecnom kole plechový prístrešok pre hudbu a pri kultúrnom dome sklad na uhlie.

Miestna organizácia Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny má 26 členov. Členské na rok činí 20.-Kčs.

10.februára mali výročnú členskú schôdzku, na ktorej si vypočuli rozprávanie Ladislava Bohačíka spojené s premietaním diapositívov o národnom parku Kiskunsag v Maďarsku a o rakúskych Alpách.

Pri oprave kaštieľa zhodili starý komín a s ním aj viac ako 60 rokov staré hniezdo bociana bieleho /Ciconia ci-

Slovenský
zväz
ochrancov
prírody a
krajiny

conia/. Aby bociany mali kde hniezdiť, vybudoval Ladislav Bohačík hniezdo z konárov na jednej lipe v blízkosti kaštiela. Pri stavbe mu pomáhali členovia Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny Pavol Haban starší a Milan Bizík. Šplhanie do výšky viac ako 20 m, vytahovanie materiálu na lane a samotná práca za silného vetra nevyšla nazmar. 16.apríla priletel jeden z páru bocianov, zrejme samička, ktorá usilovne nové hniezdo upravovala, ale keď sa nedočkala partnera, po 5 dňoch odletela. Hniezdo ostalo prázdne. Až 6.mája priletel pár mladých bocianov, ktorý po dvoch dňoch obletovania a oboznámovania sa s okolím, hniezdo obsadil. Hoci samička sedela na hniezde, mláďatá nemali.

Tak ako aj minulý rok vykonávali ochranári protipožiaru o ochrannú službu v prírode počas letných mesiacov. 6.mája vysádzali okolo priestranstva tanečného kola 5 až 6-ročné brezy a borovice. Pri výstavbe materskej školy odpracovali 93 hodín a pri triedičke zemiakov 24 brigádnických hodín.

Poľovnícke združenie

Po viacročnom odstupe bolo Poľovnícke združenie Holý vrch nútené vylúčiť svojho člena Cyrila Páleša zo svojich radov. Sprieveril sa zásadám socialistického poľovníctva v tejkej miere, že ináč to už riešiť nemohli.

Základné povinnosti poľovníka si v tomto roku plnili veľmi dobre. Na zimné prikrmovanie zveri si sami nachystali 140 q sena a 130 q obilného odpadu. Cez zimu pravidelne dopĺňali 11 krmelcov senom, 4 jadrovým krmivom a 21 soľníkov soľou.

Aj v tomto roku pretrváva nízky stav srnčej zveri. Preto nemohli splniť ani plán odstrelu. Ulovili len 2 srnce a hoci plán určoval uloviť 6 srn a 4 srnčatá, nulovili nič. Jednu srnu našli uhynutú.

Presne podľa plánu odstrelu ulovili 10 jeleňov, 11 je-

leníc a 8 jelenčiat. Okrem toho našli uhynuté 3 jelenice a 2 jelenčatá.

Plán lovú diviače zveri čo do počtu tiež splnili. Ulovili 2 dospelé kusy, hoci plán určoval 4, 7 lanštiakov a 9 prasiat, hoci plán určoval 7. Tento rok bol revír čiernej zverou doslova preplnený.

Na spoločnom honе ulovili 27 kačíc divých. Ulovili tiež 2 sluky lesné, 6 holubov hrivnákov, 1 jazveca obyčajného a 1 rysa ostrovida.

Ulovili aj veľké množstvo škodnej. A to 7 túlavých psov, 14 túlavých mačiek, 13 líšok obyčajných, 10 strák, 9 vrán, 5 sôjok, 3 tchory a 1 kunu skalnú.

Najsilnejšieho jeleňa ulovil cez ruju Ing. Tetliak. Bodová hodnota trofeje je 198 bodov CIC, teda je to stiborná trofej. Na verejné zásobovanie dodali 17 kusov jelenej zveri a 1 diviaka, čo bolo 1 527 kg. Dodávku teda splnili na 100,4 %.

Pri výstavbe materskej školy odpracovali 154 hodín, pri zbere slamy 212 brigádnických hodín a pri výsadbe stromčekov v lese 126 hodín.

Na slávnostnom zasadnutí pléna Okresného výboru Slovenského polovníckeho zväzu v Martine 16. júna bolo najstaršiemu členovi Polovníckeho združenia Holý vrch Jurajovi Lichnerovi udelené vyznamenanie "Za zásluhy o výstavbu".

Štátne majetky

V tomto roku obhospodarovalo Hospodárstvo Slovenské Pravno také isté množstvo pôdy ako v roku 1983. Toho roku malo 163 pracovníkov.

V rastlinnej výrobe dosiahli takéto výsledky:

Plodina	Plocha v ha	Plán z 1 ha	Skutočná úroda
pšenica	221	39,0 q	49,2 q
jačmeň ozimný	35	36,9 q	46,0 q

jačmeň jarný	406	38,8 q	41,8 q
zemiaky	110	180,0 q	229,0 q
kukurica	100	360,0 q	360,0 q
peluška	16	13,0 q	13,0 q
jarná smeska	76	200,0 q	395,0 q
viacročné krmoviny	161	288,0 q	261,0 q
lucerna	12	288,0 q	288,0 q
množiteľské trávy	46	5,26 q	5,26 q
cibuľa	1	50,0 q	101,36 q
seno z lúk	93	136,0 q	140,0 q
seno z pšeniekov	458	75,0 q	82,6 q

Dodávka rastlinných produktov:

Druh	Plán v q	Skutočnosť v q
jačmeň - osivo	8 000	8 500
pšenica - krmivo	7 190	10 665
jačmeň - krmivo	5 120	3 438
zemiaky - sadba	13 530	16 925
zemiaky - jedlé	1 100	1 903

V živočíšnej výrobe dosiahli takéto výsledky:

Produkt	Plán	Skutočnosť
mlieko	1 470 000 litrov	1 559 510 litrov
ovčia vlna	1 100 kg	1 265 kg
ovčí syr	4 500 kg	4 581 kg
mäso hovädzie	1 606 q	1 478,69 q
mäso bravčové	437 q	450,78 q

Dodávka živočíšnych produktov:

Druh	Plán	Skutočnosť
mäso hovädzie	1 426 q	1 282 q
mäso telácie	17 q	3,8 q

mäso bravčové	50 q	287 q
mäso baranie	70 q	106 q
mäso z hydiny	600 q	595 q
ovčia vlna	11 q	12,65 q
ovčí syr	45 q	45,81 q
plemenné prasničky	100 kusov	137 kusov
mlieko	1 370 000 litrov	1 461 060 litrov

Tento rok bol pre polnohospodárov jeden z najťažších. Na jar ich trápilo sucho, v lete a v jeseni zase časté dažde. Zjari museli vyorat na 44 ha množiteľské trávy a na 88 ha datelinu, pretože cez zimu vymrzli. Plochu potom osiali jednočinnou trávou a jarnými miešankami. V auguste tesne pred žatvou letná búrka s ľadovcom úplne zničila jačmeň jarný na 20 ha a na 50 ha tak, že zobrali sotva 40% predpokladanej úrody. Poistovňa im škodu uhradila. Prvé žatevné kombajny vyšli do pola 6.augusta a žatvu dokončili 3.septembra. Cez žatvu pracovalo 5 vlastných kombajnov a 9 z družobnej Strojnotraktorovej stanice z Levíc. Naše kombajny boli na žatve u nich.

Daždivé počasie robilo problémy so sušením sena. Väčšinu trávy teda silážovali a niečo senážovali. Aj zber zemakov neboli ľahký kvôli daždivému počasiu. Bez pomoci brigádnikov by neboli schopní zobrať celú úrodu. Z celkovej plochy 110 ha zobrali zemiaky zo 78 ha študenti zo Strojníckej priemyslovky z Martina, z 10 ha žiaci zo Stredného odborného učilišta banských stavieb Prievidza, zo 7 ha žiaci Základnej školy zo Slovenského Pravna, z 8 ha pracovníci Závodov ťažkého strojárenstva Martin a zo 7 ha zobrali úrodu kombajnom.

Hlbokú orbu robili tiež za daždivého počasia, takže pluhu museli taháť 2 traktory, čo zväčšilo spotrebu nafty. Zo 660 ha museli takto zorať 400 ha.

V septembri usporiadala organizácia Revolučného odborového hnutia autobusový zájazd na Brnenský veľtrh, ktorého sa zúčastnilo 40 pracovníkov Hospodárstva Slovenské Pravno.

Drobnochovatelia Miestna organizácia Slovenského zväzu drobnochovateľov má 62 členov, z toho 20 mladých, teda ešte nie zárobkovo činných. Členské na rok je 30.-Kčs, pre mladých 5.-Kčs.

Už vo februári začali s liahnutím kurčiat a do júna ich vyliahlí 15 900 kusov 8 plemien. Dosiahli 75% liahnivosť. Dve tretiny kureniec vyexpedovali poštou do celej republiky. Jedno kurča stalo 6,50 Kčs.

V auguste sa 45 členov zúčastnilo jednodňového zájazdu na okresnú výstavu drobných zvierat v Lipníku nad Bečvou. Navštívili aj predajnú výstavu záhradníckych potrieb v Kroměříži.

22. a 23. septembra usporiadali miestnu výstavu drobných zvierat spojenú s celookresným zrazom mladých chovateľov. Vystavovali 20 miestni chovatelia a samostatnú časť tvorila expozícia 23 mladých chovateľov z celého okresu. Vystavovali 50 králikov, 84 kusov hrabavej a vodnej hydiny a 30 kusov exotických vtákov. Čestnú cenu za hrabavú hydinu veľkú dostal Ivan Sedliačik, za hrabavú hydinu malú Vladimír Sedliačik z Prievidze a za králiky Jozef Žilla a Ing. Jaroslav Matyáš.

V novembri vystavovali 4 mladí chovatelia hydinu a králiky na Celoslovenskej výstave v Žiline. Na štátny nákup odovzdali 240 kg ovčej vlny, 12 q jahňaciny a 30 králikov.

Pri výstavbe materskej školy odpracovali 120 hodín a pri zvážaní slamy na štátnych majetkoch 60 brigádnických hodín.

Základná škola

Školský rok 1983/1984 sa začal 3. septembra s 307 žiakmi, teda na ročníkoch 1. - 4. bolo 148 žiakov a na ročníkoch 5. - 8. bolo 159 žiakov.

V školskej jedálni sa stravuje 112 žiakov z 1.-4.ročníka, 109 žiakov z 5.-8.ročníka a 19 pedagogických a ostatných zamestnancov školy. Žiaci 1.-4.ročníka platia za obed 3,80 Kčs, 5.-8.ročníka 4,30 Kčs a dospelí 6,15 Kčs. Norma mäsa v surovom stave na 1 obed je pre mladších žiakov 7Dg alebo 6 Dg mletého alebo 15 Dg kurčata, pre starších žiakov a pre zamestnancov 8 Dg, mletého 7 Dg alebo 18 Dg kurčaťa.

Žiaci základnej školy už od 1.ročníka sa podielajú na zberoch. V tomto roku nazbierali 1 666 kg odpadového papiera, 105 kg makovíc, 264 kg pagaštanu konského, 32 kg šípok a 1 800 kg odpadového skla. Peniaze za zber idú do pokladne Pionierskej organizácie a slúžia deťom na zakúpenie cien pri športových a iných podujatiach, na zaplatenie rôznych časopisov, na nákup materiálu na činnosť v krúžkoch, na cestovné a podobne.

1.jún - Medzinárodný deň detí oslavili mladší žiaci veľmi peknou akciou, ktorú pripravili starší pionieri so skupinovou vedúcou. Bol to "Pochod rozprávkovým lesom", kde na jednotlivých stanovištiach čakali rôzne rozprávkové bytosti, ktoré prikazovali niečo splniť a deti mali možnosť vyhrať nejakú sladkosť alebo drobnú hračku. Každú triedu sprevádzala dobrá víla a ochraňovala pred zlými rozprávkovými bytosťami. Deťom sa to veľmi páčilo, počasie prialo, takže dopoludnie strávené v lese pri tanečnom kole sa vydarilo. Starší žiaci trávili oslavu pri športovo-branných a zábavných hrách na ihrisku.

8.februára o 13.hodine sa žiaci 7.a 8. ročníkov zúčastnili besedy s manželmi Bohačíkovými na tému Príroda - to je spev vtákov s premietaním diapositívov a predvádzaním krotkého sokola kobcovitého, čo sa im najviac páčilo.

Školské oslavavy Vítazného februára a Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie sa uskutočnili v telocvični. Svojim kultúrnym programom prispeli žiaci aj na všetkých verejných oslavách v obci a tiež k oslavám Medzinárodného dňa žien a k zahájeniu Mesiaca československo-sovietskeho priateľstva v patronátnom závode Strojno-traktorová stanica Turčianske Teplice.

V októbri základná škola usporiadala pre žiakov 3.-8. ročníka Dukelský pretek brannej zdatnosti. Za pekného počasia súťažili žiaci v behu, hode kriketovou loptičkou, granátom a starší aj v streľbe zo vzduchovky.

V tomto roku Okresný stavebný podnik Martin upravoval dopravník na uhlia, za čo miestny národný výbor zaplatil 30 000.- Kčs. Aj po takej nákladnej úprave je uskladňovanie uhlia zložitá práca a naviac má dopravník veľkú poruchovosť.

Zdravotníctvo
V ordinácii u obvodnej lekárky bolo počas roka vyšetrených 10 414 pacientov a 650 pacientov bolo navštívených doma. Okrem toho 30 pacientov bolo vyšetrených v rámci KVOPu /kardio-vaskulárno-onkologický program/, kde sú vyšetrení vždy tí, ktorí zavŕšia 30 rokov svojho veku.

Zubný lekár orđinoval v tomto roku nie celé 4 mesiace. V ostatný čas pacienti chodili na ošetrenie do Turčianskych Teplíc.

Rôzne
Prevádzkáreň Miestneho národného výboru Horná Štubňa robila na budove Miestneho národného výboru v Slovenskom Pravne údržbu. Za 15 000.- Kčs urobili nové odkvapové žľaby a rúry.

Aj tohto roku platili občania miestnemu národnému výboru domovú daň, ktorá v Slovenskom Pravne na rok činí za 1 m² zastavanej plochy domu s lokálnym kúrením 1,20 Kčs,

s ústredným kúrením 1,80 Kčs. V Liešne a Kalámenovej je sadzba nižšia. Za 1 m domu s lokálnym kúrením 0,80 Kčs, s ústredným kúrením 1,20 Kčs. V Slovenskom Pravne zaplatili občania na ~~dami~~ v tomto roku 34 457.- Kčs, v Liešne 1 909.- Kčs a v Kalámenovej 2 269.- Kčs.

Tiež každý rok platia občania daň za psa. V Slovenskom Pravne je to 60.- Kčs. Keď niekto chová dva psy, za druhého platí už 120.- Kčs. V Liešne a Klámenovej za jedného 40.- Kčs, za druhého 80.- Kčs. V Slovenskom Pravne občania zaplatili 4 920.- Kčs, v Liešne 500.- Kčs a v Kalámenovej 760.- Kčs,

V Liešne ešte doteraz sú ~~dvaja~~ súkromne hospodáriaci rolníci. Je to 71-ročný Samuel Bielik a 70-ročný Pavol Ličko. Bielik obhospodaruje 3 ha 70 ár pôdy. Na pôde pracuje so ženou a pomáha mu syn s manželkou, ale obidvaja až po príchode zo zamestnania. Vlastní 1 traktor. Každý rok platí daň z polnohospodárskej výroby, ktorá činí 536.- Kčs. Je to 50% daň, ktorá sa platí až po dosiahnutí 65 rokov daňovníka. Samuel Bielik poberá aj pravidelný mesačný dôchodok vo výške 1 570.- Kčs a jeho manželka 330.-Kčs.

Pavol Ličko obhospodaruje 10 ha 90 ár pôdy. Pracuje s manželkou a po príhode zo zamestnenia mu pri práci na poli pomáhajú aj dcéra s manželom. Vlastní 2 kone. Platí 3 597.- Kčs polnohospodárskej dane. Pravidelne poberá mesačný dôchodok 1 170.-Kčs. Jeho manželka dôchodok nepoberá. Súkromne hospodáriaci rolníci nemajú predpísaný kontingent a preto prebytky polnohospodárskej výroby odpredávajú súkromne.

Pracovníci Priemstavu Žilina, ktorí robia rekonštrukciu kaštielu, zhodili starú strechu, urobili nový krov, sčasti ho už pokryli šindľom a vybudovali nový komín.

V Slovenskom Pravne je 15 včelárov a v Kalámenovej 5 včelári. Všetci sú členmi Základnej organizácie Slovenského zväzu včelárov v Turčianskych Tepliciach.

Príroda
a počasie

Výr skalný /Bubo bubo/ hniedzil tohto roku na ľahko dostupnom mieste, čo zrejme bolo príčinou, že sa mu jediné mláďa stratilo.

Orol krikľavý /Aquila pomarina/ obsadil starú lokačitu, kde si vybudoval nové hniezdo, ale mláďa nevyviedol.

Vzhľadom na stále rastúcu chemizáciu polnohospodárstva takmer vymizli v katastri obce zajace /Lepus europaeus/ a kedysi početné jarabice /Perdix perdix/ možno spočítať na prstoch.

Začiatkom januára bolo veľmi teplo, až +5 stupňov a bez snehu. Prvýkrát trochu nasnežilo 13. januára. Ochladilo sa a snežilo ešte pár dní a už sa deti tešili z dostatku snehu. Z 9. na 10. februára, teda zo štvrtka na piatok začala víchrica, ktorá skončila až v pondelok. Keďže bolo snehu dosť, narobila miestami poriadne záveje. Už v piatok ráno meškali autobusy do Martina 3 hodiny, lebo zafúkalo cestu pri Polerieke. Popoludní sa autobusy od Martina dostali len po Moškovcach. Cesta do Turčianskych Teplíc bola nejazdná od kríža na rázcestí až po Malý Čepčín. V piatok žiaden autobus od Martina a od Turčianskych Teplíc sa k nám nedostal. Niektorí odvážlivci prišli peši. Prvý autobus od Martina prišiel v sobotu o 15. hodine, od Turčianskych Teplíc až v pondelok popoludní a do Liešna a Kalámenovej sa autobus dostal až v utorok popoludní. V pondelok dopoludnia opäť autobusy na Martin meškali, lebo cestu pri Polerieke zase zafúkalo.

Pri víchri bolo porušené aj elektrické vedenie. Od piatku rána až do soboty večera bola časť Slovenského Pravna

a celé Liešno a Kalámenová bez prúdu. Najviac starostí to narobilo v kravínoch, keďže kravy naučené na dojenie strojom, odmietali sa dať podojiť ručne.

Zima dala na seba dlho čakať. Prvý sneh napadol až 10.decembra. Potom sa zrazu ochladilo. 14.decembra už bolo -10 stupňov. 18. a 19. +3 a pršalo. 21.decembra už je zase pod nulou, sneží a Štedrý deň je krásny biely pri -12 stupňoch. Celé zimné prázdniny, teda od 22.decembra do 2.januára mali deti dosť snehu a mrazu.

Zápis do kroniky za rok 1984 bol
schválený Radou Miestneho národného
výboru v Slovenskom Pravne 28.II.1985.

Miestny národný výbor
038 22 SLOVENSKÉ PRAVNO
okres Martin